

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2384

Vragen van het lid **Bouwmeester** (PvdA) aan de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over *zelfmoord in detentie* (ingezonden 11 april 2012).

Antwoord van minister **Opstelten** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 1 mei 2012).

Vraag 1

Herinnert u zich de (nog niet beantwoorde) Kamervragen over het aantal sterfgevallen, specifiek zelfmoord, in detentie?¹

Antwoord 1

Ja, inmiddels heb ik op 12 april jl. uw Kamervragen over sterfgevallen tijdens detentie beantwoord.

Vraag 2

Heeft u kennisgenomen van het bericht dat een verdachte zelfmoord heeft gepleegd in de Penitentiaire Inrichting (PI) Vught?²

Antwoord 2

Ja.

Vraag 3

Is het waar dat een verdachte zichzelf van het leven heeft beroofd terwijl hij in PI Vught zat? Waar en in welke omstandigheden verkeerde de verdachte toen hij zichzelf van het leven beroofde?

Antwoord 3

Betrokkene verbleef in het penitentiair psychiatrisch centrum (PPC) Vught en heeft zich in de nacht van 7 op 8 april jl. van het leven beroofd. Op 8 april is betrokkene 's ochtends in de cel aangetroffen.

Momenteel wordt onderzoek gedaan naar de toedracht van dit sterfgeval. In de eerste plaats heeft het penitentiair psychiatrisch centrum (PPC) zelfstandig een onderzoek gestart zoals beschreven in de landelijke richtlijn «overlijden in een justitiële inrichting». Hiervoor is een calamiteitenonderzoekscommissie ingesteld.

¹ Kamervragen ingezonden op 23 februari 2012 (nummer 2012Z03369).

² <http://www.nu.nl/binnenland/2783076/verdachte-doodslag-pleegt-zelfmoord.html>

In de tweede plaats is dit incident bij de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) gemeld. Ten slotte is het sterfgeval bij het Openbaar Ministerie (OM) gemeld. In opdracht van het OM heeft de rijksrecherche de zaak bezien en heeft besloten geen nader onderzoek te doen.

Pas als de onderzoeken van de IGZ en het calamiteitenonderzoek zijn afgerond kunnen uitspraken over de toedracht worden gedaan.

Vraag 4

Deelt u de zorgen over het aantal sterfgevallen in detentie? Zo ja, bent u bereid hier onderzoek naar te doen?

Antwoord 4

Vanuit de zorgplicht voor gedetineerden en de grote impact op nabestaanden, medege-detineerden en personeel vind ik het van belang dat ieder sterfgeval onderzocht wordt, om zo te kijken of er een relatie is tussen het sterfgeval en de verleende zorg. Daarom worden alle sterfgevallen bij de IGZ gemeld. Naar aanleiding van deze melding kan de IGZ tot nader onderzoek besluiten. Ook beziet de Dienst Justitiële Inrichtingen DJI na iedere suicide(poging) of het beleid en de in dat verband opgestelde protocollen aanpassing behoeven of anderszins additionele maatregelen moeten worden getroffen.

Het aantal sterfgevallen tijdens detentie fluctueert. In 2010 hebben zich 28 sterfgevallen voorgedaan. Zoals aangegeven in mijn brief van 7 september 2011³ zijn 25 van deze sterfgevallen bij de IGZ gemeld. Deze 25 gevallen heeft de IGZ geanalyseerd. De IGZ heeft geconstateerd dat bij deze gevallen geen verband te leggen was tussen de verleende zorg en het overlijden, en daarom niet te vermijden waren.

In 2011 hebben zich 40 sterfgevallen voorgedaan. De Nationale Ombudsman (NO) heeft tien van deze sterfgevallen onderzocht en concludeert in het op 12 april jl. uitgebrachte rapport «Overlijden in detentie» dat in geen van deze gevallen er een verband was met de door DJI verleende zorg. Wel constateert de NO dat de door DJI en IGZ gehanteerde procedures nog verbeterd kunnen worden.

Zoals eerder aangegeven⁴ is tevens een onderzoek uitgevoerd naar determinanten voor suicide tijdens detentie. Mede op basis van dit onderzoek bezie ik of het door DJI gehanteerde suicidepreventiebeleid aangepast moet worden. Ik zal de bevindingen van dit onderzoek betrekken bij mijn beleidsreactie op het onderzoek van de NO en uw Kamer daarover voor het zomerreces informeren.

Vraag 5

Deelt u eveneens de zorgen dat PI Vught de laatste maanden vaak met heftige gebeurtenissen in het nieuws is? Zo ja, bent u bereid deze gebeurtenissen te analyseren en te kijken waarom met name in deze PI zo vaak iets voorvalt?

Antwoord 5

Uit het laatste doorlichtingsrapport van de Inspectie voor de Sanctietoepassing (ISt) blijkt dat de PI Vught over het geheel genomen goed functioneert. Op 1 december 2011 heb ik uw Kamer in de gebundelde beleidsreactie bij de ISt-rapporten over de bevindingen geïnformeerd. De ISt constateert dat, waar in het verleden in de PI Vught de nadruk op beheersing en strikte naleving van geldende regels lag, er thans ook aandacht is voor een flexibele, persoonsgerichte aanpak, waarvan naast veiligheid ook zorg een belangrijk onderdeel is. Voorts beoordeelt de ISt de PI Vught als een professionele organisatie waar de directie vakmanschap centraal stelt. Daarnaast heeft de IGZ in 2011 een toezichtsbezoek aan de PPC's gebracht. In september heb ik de Tweede Kamer over de uitkomsten daarvan geïnformeerd. Hoofdconclusie van de IGZ is dat de PPC's voldoen aan de normen van verantwoorde zorg. PI Vught is één van de grootste pi's van Nederland en heeft uiteenlopende bestemmingen. Zo maken de Landelijke Afzonderingsafdeling, de Landelijke Afdeling voor Beheersproblematische gedetineerden en de Extra Beveiligde Inrichting onderdeel van de pi uit. Daarnaast heeft PI Vught ook een standaard gevangenis, een PPC, een afdeling waar de maatregel Inrichting

³ TK 2010–2011, 24 587, nr. 435.

⁴ TK 2011–2012, nr. 1296.

Stelselmatige Daders ten uitvoer wordt gelegd en een tbs-afdeling. De detentiepopulatie van PI Vught kenmerkt zich door de veelvuldige aanwezigheid van beheers- danwel ernstige psychiatrische problematiek. Mede in dit licht zijn incidenten nooit volledig uit te sluiten. Bij elk incident wordt daarom bezien in hoeverre er een structureel probleem aan ten grondslag ligt. Om die reden vindt bij sterfgevallen bijvoorbeeld altijd incidentonderzoek plaats. Sinds 1 januari jl. hebben zich, naast deze suïcide, twee andere sterfgevallen in PI Vught voorgedaan. In één geval ging het om een gedetineerde die als gevolg van een hersenbloeding in een burgerziekenhuis overleed. Daarnaast is een gedetineerde in het ziekenhuis overleden nadat hij onwel werd tijdens het separeren. Voor al deze sterfgevallen geldt dat, op de in antwoord op vraag drie omschreven wijze, onderzoek plaatsvindt. Pas als deze onderzoeken zijn afgerond kunnen uitspraken over de toedracht worden gedaan.

Vraag 6

Bent u bereid deze vragen samen met de bovengenoemde Kamervragen over sterfgevallen in detentie te beantwoorden voor het algemeen overleg over het gevangeniswezen op 25 april 2012?

Antwoord 6

Ja.